

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Кафедра політології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Кузнецова О.А.

27 серпня 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИКА НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ ДИСЕРТАЦІЙ**

Ступінь доктор філософії

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 052 Політологія

Освітньо-наукова програма «Політологія»

2019-2020 навчальний рік

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Ярошенко Віра Миколаївна доцент кафедри
соціальної роботи, кандидат політичних наук, доцент

Програму схвалено на засіданні кафедри політології

Протокол від 26.08 2019 року № 1

Завідувач кафедри (Ніколаєнко Н.О.)

Програму погоджено з гарантом ОП (назва) (за потреби)

Анотація

Дисципліна «Методика написання та захисту дисертацій» у системі підготовки сучасних аспірантів-політологів займає важливе місце, її вивчення потребує особливої уваги та зусиль, враховуючи особливості спеціалізації.

Сучасний стан розвитку освіти й науки вимагає від науковця не тільки володіти методологією та методикою наукової роботи, але й мати навички її раціональної та оптимальної організації. Методологія дисертаційного дослідження включає в себе питання структурування, логічної організації, засобів та методів діяльності дослідника. Дисертаційне дослідження поєднує у собі як теоретичну так і практичну складову дослідного процесу. Теоретичне дослідження з методологічної точки зору належить до вищого рівня наукового знання, оскільки розкриває та обґрунтовує більш глибокі й суттєві сторони досліджуваних явищ.

Ключові слова: політичні дослідження, електорат, політичні рішення, громадська думка, вибірка, політичний аналіз, програма дослідження, методологія наукового дослідження.

Анотація

Discipline "Methods of writing and defending dissertations in the training of modern graduate students of political science occupies an important place, its study requires special attention and effort, taking into account the peculiarities of specialization. The current state of development of education and science requires the scientist not only to have a methodology and methods of scientific work, but also to have the skills of its rational and optimal organization. The dissertation research combines both theoretical and practical components of the research process. Theoretical research from a methodological point of view belongs to the highest level of scientific knowledge, as it reveals and substantiates the deeper and essential aspects of the studied phenomena.

Key words: political research, electorate, political decisions, public opinion, sample, political analysis, research program, research methodology.

1.Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна	
	Спеціальність 052 Політологія		
Індивідуальне науково-дослідне завдання проект, наукова стаття	Освітньо-наукова програма «Політологія»	<i>Рік підготовки:</i>	
		2019	2020
<i>Семестр</i>			
		2	
Загальна кількість годин 90		<i>Лекції</i>	
			10
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента-12 http://moodle.mdu.edu.ua/my/	Ступінь Доктор філософії	<i>Практичні, семінарські</i>	
			20
		<i>Лабораторні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
			60
		Вид контролю: залік	

Мова викладання -українська

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 30 год. 33%. аудиторні заняття, 67 % самостійна робота

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: формування цілісного уявлення про науково-дослідний процес та логіку його побудови, забезпечення здатності виконувати оригінальні дослідження на засадах академічної доброчесності, продукувати нові наукові ідеї, які ґрунтуються на належній доказовій базі, формулювати і перевіряти гіпотези, а також оприлюднювати наукові дослідження у провідних наукових виданнях конференціях, конгресах, симпозиумах та кваліфіковано презентувати результати дисертаційної роботи в процесі її захисту.

Завдання курсу: формування у аспірантів комплексного уявлення щодоорганізації, методики виконання та презентації оригінальних наукових досліджень.

Програмні результати навчання:

ПРН-1. Опанувати універсальними навичками дослідника, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій, розробки, організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті.

ПРН-2. Використовувати державну та іноземну мову як усно, так і письмово на рівні, достатньому для ефективної професійної комунікації, розуміння іншомовних наукових текстів та підготовки фахових публікацій в Україні і провідних наукових виданнях світу.

ПРН-4. Комплексно розуміти природу та значення політики як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток уявлень про політику та її сучасні інтерпретації.

ПРН-7. Комплексно застосовувати широкий спектр політологічних понять, теорій і методів до аналізу владно- політичних відносин політичних акторів, інститутів та ідей відповідно до певного історичного або сучасного контексту.

ПРН-9. Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-наукової програми аспірант оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК-4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-7. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК-10. Здатність розробляти та управляти проектами.

.II. Фахові:

ФК-2. Поглиблене знання нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології та володіння категорійно-та аналітично-дослідницьким апаратом сучасної світової політичної науки.

ФК-5. Комплексне розуміння особливостей реалізації влади у різних політичних системах та застосування широкого спектру політологічних теорій, концептів і методів для аналізу політики на місцевому, національному та міжнародному рівні.

ФК-6. Здатність конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу.

Тема 1. Технологія роботи над дисертацією

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

1Вибір теми

2Складання плану дисертації

3Вивчення літературних джерел. Методи добору фактичних матеріалів і складання огляду літератури

4Самоперевірка відповідності матеріалів дисертації встановленим вимогам

Тема 2. Процес підготовки рукопису дисертації

1. Композиція дисертації

2. Рубрикація тексту

3. Прийоми викладення наукових матеріалів

4. Мова і стиль дисертаційної праці

Тема 3. Основні вимоги до оформлення дисертацій

1. Вимоги до змісту дисертації

2. Загальні вимоги до оформлення дисертації

3. Подання текстового матеріалу

4. Правила подання ілюстрацій

5. Подання таблиць

6. Загальні правила подання формул

7. Загальні правила цитування та посилання на використані джерела

8. Оформлення списку використаних джерел

9. Правила оформлення додатків

Тема 4. Підготовка і видання автореферату

1. Загальні вимоги до автореферату

2. Структура автореферату

3. Оформлення автореферату

4. Видання автореферату

5. Електронний варіант автореферату

Тема 5. Порядок захисту дисертації

1. Попередній розгляд дисертації і оформлення відгуку установи, в якій виконана дисертація

2. Подання дисертації до спеціалізованої вченої ради, розсилання її автореферату

3. Підготовка здобувача до захисту дисертації

4. Процедура прилюдного захисту дисертації

5. Оформлення документів атестаційної справи, порядок розгляду атестаційних справ у ВАК України

3. Програма навчальної дисципліни

Кредити 1-2. Науково-методичні підходи до написання дисертаційної роботи

Тема 1. Технологія роботи над дисертацією

1. Вибір теми

2. Складання плану дисертації

3. Вивчення літературних джерел. Методи добору фактичних матеріалів і складання огляду літератури

4. Самоперевірка відповідності матеріалів дисертації встановленим вимогам

Тема 2. Процес підготовки рукопису дисертації

- ### Тема 3. Основні вимоги до оформлення дисертацій

- Кредит 3. Оприлюднення та презентація результатів дисертаційного
ження.**

10. Електронний варіант автореферату

10. Оформлення документів атестаційної справи, порядок розгляду атестаційних справ у ВАК України

Денна форма навчання

№ з/п	Теми навчального курсу	Всього годин		Лекції	Сем/ практ	Лаб. Робота	Сам. РС	Інд. РС
Кредити 1-2. Науково-методичні підходи до написання дисертаційної роботи								
	Тема 1. Технологія роботи над дисертацією	16		2	4		10	
	Тема 2. Процес підготовки рукопису дисертації	16		2	4		10	
	Тема 3. Основні вимоги до оформлення дисертацій	16		2	4		10	
	Усього:	48		6	12		30	
Кредит 3. Оприлюднення та презентація результатів дисертаційного дослідження.								

	Тема 4. Підготовка і видання автореферату	26		2	4		20	
	Тема 5. Порядок захисту дисертації	16		2	4		10	
	Усього	42		4	8		30	
	Разом годин:	90		10	20		60	

5.Теми лекційних занять
Денна форма навчання

№ п/п	Теми навчального курсу	Кількість годин
Кредити 1-2. Науково-методичні підходи до написання дисертаційної роботи		
Тема 1.	Технологія роботи над дисертацією	2
Тема 2.	Процес підготовки рукопису дисертації	2
Тема 3	Основні вимоги до оформлення дисертацій	2
Кредит 2. Оприлюднення та презентація результатів дисертаційного дослідження.		
Тема 4.	Підготовка і видання автореферату	2
Тема 5.	Порядок захисту дисертації	2
	Разом годин:	10

6. Теми практичних занять
Денна форма навчання

№ п/п	Теми навчального курсу	Кількість годин
Кредити 1-2. Науково-методичні підходи до написання дисертаційної роботи		
Тема 1.	Технологія роботи над дисертацією	4
Тема 2.	Процес підготовки рукопису дисертації	4
Тема 3	Основні вимоги до оформлення дисертацій	4
Кредит 2. Оприлюднення та презентація результатів дисертаційного дослідження.		
Тема 4.	Підготовка і видання автореферату	4
Тема 5.	Порядок захисту дисертації	4
	Разом годин:	20

7.Самостійна робота
Денна форма навчання

№ п/п	Теми навчального курсу	Кількість годин
----------	------------------------	--------------------

Кредити 1-2. Науково-методичні підходи до написання дисертаційної роботи		
Тема 1.	Технологія роботи над дисертацією	10
Тема 2.	Процес підготовки рукопису дисертації	10
Тема 3	Основні вимоги до оформлення дисертацій	10
Кредит 2. Оприлюднення та презентація результатів дисертаційного дослідження.		
Тема 4.	Підготовка і видання автореферату	20
Тема 5.	Порядок захисту дисертації	10
	Разом годин:	60

8. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист науково дослідного дослідження

II – підготовка творчого проекту. Підготовка та захист науково-дослідної роботи.

Основне завдання цього виду діяльності – з'ясувати рівень знань, умінь, навичок дослідницької діяльності, готовності до забезпечення наукового дослідження

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- 1) обсяг від 20 до 25 аркушів;
- 2) використання не менше ніж 5 джерел інформації (окрім підручників);
- 3) наявність посилань на цитування, таблиці, статистичні та соціальні матеріали;
- 4) наявність дослідницької складової;
- 5) підсумок, висловлювання власної думки.

7. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань аспірантів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок аспірантів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння й засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист автореферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння аспірантом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Аспіранту виставляється відмінно

Аспіранту виставляється дуже добре,

Аспіранту виставляється добре,

Аспіранту у виставляється достатньо,

Аспіранту виставляється задовільно,

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний **розподіл балів, які отримують аспіранти** за 3 крд.

Накопичувальні бали/сума						
T1	T2	T3	T4	T5	100	300/100
30	30	30	30	30		

9. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема науково-дослідне дослідження), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

10. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, підготовка доповідей та виспудів з доповідями на семінарах, участь у ділових іграх, тренінгах, дискусіях; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

11. Рекомендована література

Базова

1.Порядок присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань.- К.: Редакція «Бюлетеня Вищої атестаційної комісії України», 2002.- 32 с.

2. Методические указания по работе над кандидатской диссертацией по техническим наукам для соискателей учёных степеней и аспирантов всех форм подготовки / Сост. А.Т.Ашеро́в, А.И.Губинский. - Харьков: УЗПИ, 1987. - 64 с.

3. Энгельгард В. Ещё раз о научном поиске - его эмоции и конфликты // Наука и жизнь. - 1969, No 10, с. 89 — 92.

4. Кузин Ф.А. Кандидатская диссертация. Методика написания, правила оформления и порядок защиты. Практическое пособие для аспирантов и соискателей ученой степени. - 2-е изд. - М.: «Ось-89», 1997. — 208 с.

5. Чкалова О.Н. Основы научных исследований. - К.: Вища школа, 1978. - 120 с.

6. Сиденко В.М., Грушко И.М. Основы научных исследований. — Харків: Вища школа, 1979. - 200 с.

7. Белый И.В., Власов К.П., Клепиков В.Б. Основы научных исследований и технического творчества. - Харків: Вища школа, 1989. - 200 с. 79

8. Полонский Б.М. Методы определения новизны результатов педагогических исследований // Сов.педагогика. - 1981. - No 1. - С.64 - 70.

9. Ашеро́в А.Т., Мовчан В.М. Анализ информативности факторов, определяющих достоверность информации в АСУ // Механизация и автоматизация управления. - 1981. -No 1.-С.12-16.

10. Довідник здобувача наукового ступеня. - К.: Ред. «Бюл. Вищої атестац. коміс. України»; Вид-во «Толока» 2004. - 69 с.